

Izhaja vsako soboto
in je za naročnike „Našega
Lista“ v kamniškem okraju
brezplačen.

Kamničan

Oglasi se računajo
tristopna petit-vrsta po 10 v.
za enkrat, za večkratno ob-
javljenje po dogovoru.

Naše šolske razmere.

(Nadaljevanje.)

Vsaka samostanska šola ima svoje velike napake. Med take napake spada gotovo tudi pretirana pobožnost, kateri so udane samostanske sestre. Zaradi te je popolnoma izključeno predmete predavati v moderni obliki. Verska stran mnogokrat pripomore k enostranskemu naziranju, katerega ima samostanska sestra-učiteljica. Druga slaba stran samostanske šole je, da se po samostanih ne da dovolj prostega časa, v katerem bi se mlado truplo gojenke navžilo svežega zraka in se tudi ne privoši razvedrila mladim učenkam.

Posebno na slabem so v tem oziru takozvane internistinje. Nadziranje je gotovo mnogo pretirano, n. pr. v samostanu ni dovoljeno brez vednosti prednice nobenega pisma pisati. Niti svojim starišem ne sme gojenka pisati, brez da bi kaki samostanski sestri ne prebrala vsebine. Seveda se nevšečna vsebina brez usmiljenja črta. S takim postopanjem doseže se pa ravno nasprotno, kakor se namerava. Gojenka skuša na nedopusten način (po samostanskih predpisih) doseči svoj namen in s tem se privadi hlinjenju in hinavščini. Kolikokrat se je ravno po samostanih zgodilo, da se na zdravje gojenk ni dosti oziralo, zdravnika pokliče se še le v slučaju, ko je bolezen že popolnoma razvita. Zgodi se pa tudi, da se n. pr. starši kake gojenke nekoliko zamerijo samostanu, to pa mora občutiti potem seveda gojenka sama, ki je pa pri vsej stvari popolnoma nedolžna. Kdo more samostanu to preprečiti, ko pa ne poznajo nobenega nadzorstva!

Samostanske šole so pač dandanes nekake šole za silo. Mejem ko bi imela dotična okolica posvetne višje šole tudi mnogo gmotnega haska, ga od samostanskih šol nima čisto nobenega. Dalje imamo pa tudi dovolj posvetnih učiteljic, ki čakajo nastavljenja, po samostanih jim pa takorekoč odjedajo službe. Prepričani smo, da bi bile posvetne šole, ako bi bile na razpolago v našem mestecu, mnogo boljše obiskane nego samostanske. Verjetno pač ni, da bi pohajalo n. pr. 4. ali 5. razred le 9 učenk, kakor se godi po samostanih. Da pohaja samostansko šolo n. pr. v Mekinjah tako malo učenk, je gotovo ta krivda, ker današnjim razmeram samostanske šole ne odgovarjajo več.

Naše šolsko poslopje res ni zidano tako, da bi se v tem poslopju moglo ustanoviti več razredov, kakor jih je. Misliti bo pač treba na to, kako temu odpomoči. Štediti pri šolah, se pravi, uničiti samega sebe. V dokaz, kako malo se je svoj čas mislilo na moderno uredbo šole, navedemo lahko samo to, da mestna šola, ki jo pohaja 429 otrok obojega spola, nima niti telovadnice. Tudi stranski prostori so v takem stanju, da se mora človek vprašati, ali

je to pri javni mestni šoli, ki je na zunanje podobna palači, sploh mogoče. Primerjajo naj čč. čitatelji le dopis, katerega smo v pretečenem tednu prejeli in ki ga na drugem mestu objavljamo.

Telovadnica, v kateri se goji pravilna telovadba, bi niti ne smela manjkati v najzakotnejši vasici, ne pa celo v mestu, katero je v bližini metropole. Telovadba je mlademu telesu to, kar je starcu počitek. Mladina, ako se jo hoče ohraniti zdravo in čvrsto, mora v telovadnici svoje nežne ude poravnati, kateri so sključeni pri šolskem pouku v nemodernih šolskih klopeh. Z izleti na prosto se odpomore nekoliko le v poletnem času, v zimskem času se seveda izleti ne morejo vršiti in celo zimo ni s telesnimi vajami nič. Skoraj smešno je, čemu je v šolskih spričevalih prostor za klasifikacijo telesnih vaj, ako se pa te ne morejo gojiti.

(Dalje prih.)

Šolska mizerija. (Dopis iz Kamnika.) Morda bo pomagalo, če tudi javnost izve kaj o mizeriji šolskih stranišč. Čuli smo, da je deško ali dekliško šol. vodstvo že večkrat storilo potrebne korake, da obvesti merodajne faktorje, da bi se ti prostori sosebnost na deški šoli popravili, popolnili; a to se je dosedaj dosledno preziralo. Prostori so do skrajnosti nesnažni, nudijo le nezadostnega prostora za štiri razrede učencev, so tik šolskih vrat, tako, da je posebno v poletnem času smrad celo v šolskih sobah neznosen. Ob četrtturni pavzi zamore iz vsakega razreda le po eden ven, tako da jih izmed, recimo 60, pride na vrsto komaj 15–20, drugih 40 pa leta med poukom sem ter tam, vsled česar je pouk učitelju in učencem le v muko. Kompetentne oblasti blagovole naj se samo v nedostatnosti šol. stranišč informirati ter kolikor mogoče hitro ukreniti, da se ti prostori popravijo in modernizirajo.

Iz Domžal. Kako bi prišla naša občina do prostovoljnih davkov, kateri bi nesli nič manj kot 3900 K! Naša deželna vlada obvestila je vsa županstva, da imajo lahko izredne dohodke, takorekoč prostovoljne davke, ki bi nesli občinam lepe svote, ako bi pobirala županstva doklade na pivo, vino in žganje. Pri nas v Domžalah se popije na leto čez 700 hektolitrov vina in piva. Ako bi naš občinski odbor naložil doklade le 1 K od hektolitra, neslo bi to občini čez 700 K. Še lepše bi pa bilo pri dokladi na žganje. Te škodljive pijače izpije se pri nas nad 80 hektolitrov; če se računa povprečno 100% moči in bi se naložilo 40%, neslo bi to občini 3200 K. Skupaj torej 3900 K. S to svoto nabavilo bi se marsikaj koristnega, poleg tega bi se pa morda nesrečno žganjepitje, ki je pravcata nesreča za družine, omejilo. Možje občinski odborniki, ne bojte se zamere morda od strani kakege gostilničarja, ker to bi bilo le v občini blagor. Sploh bodo pa plačevali ta davek le gostje

popolnoma prostovoljno in bi gostilničarjem bilo to več v dobiček kot zgubo. V neki seji ugovarjal je nek odbornik povišanju doklad od 8 na 10%, češ koliko bo pa moral potem tisti plačevati, ki ima dvojni patent. Temu predlogu menda dotični ne bo mogel stvarno ugovarjati. Občina potrebuje denar in na ta način bi si ga pridobila brez vseh dražb in sitnosti. Poglejmo n. pr. v občino Dev. Marija v Polju. Tudi ondi imajo deklaracije na opojne pijače tako vrejene in ima občina lepe dohodke od te deklaracije. Pri nas se iztoči tudi mnogo tujega piva, kojega proizvajalec ne plača nobenih občinskih doklad, na tak način bi pa moral dotični proizvajalec tudi k deklaracijam indirektno prispevati, kar bi bilo le pravično.

Umrl je v Kamniku v torek dne 30. januarja gosp. Anton Fröhlich, posestnik, meščan in odbornik I. okraj. posojilnice in hranilnice v Kamniku. Pokojnika se je polotila pretečen teden pljučnica in po nekaterih dnevih je bil mrtev. Pogreb se je vršil v četrtek 1. svečana ob 1/4. uri popoldne pri mnogobrojni udeležbi občinstva. V četrtek dopoldne pa je umrl g. Jankovič, sluga tukajšnjega okr. sodišča. — Bodi jima zemljica lahka.

V rokovnjaškem taboru. Za ta predpustni ples se delajo v naši Čitalnici obširne priprave. Kakor je privabila enaka prireditelj še vsako leto mnogo obiskovalcev, je pričakovati tudi letos. V taboru se bodo zbrali različni stanovi, saj so bili v zvezi z rokovnjači tako imenitniki kakor navadno pripresto ljudstvo. Fantazija je torej velika in gotovo bode vsakemu lahko najti primeren kostum. Maskam vstop ne bode dovoljen, rokovnjači naj torej pustite krinke doma. Tudi se rokovnjačem ni treba bati strogih graščakov in sodnikov, ker bodo na tem večeru tudi rokovnjači popolnoma enakopravni z drugo gospodo, bodisi civilnega ali uniformiranega stanu.

V mestno hranilnico v Kamniku je v mesecu januarju 1906. 262 strank vložilo K 67.360.36; 219 strank vzdignilo K 41.859.44; 10 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil K 39.000.—. Stanje hranilnih vlog kron 1.375.119.47; stanje hipotečnih posojil K 1.033.390.82; denarni promet K 200.308.88.

Poslano.

Na dopis „Iz Domžal“ v „Kamničanu“ od 27. januarja t. l. sem primoran resnici na ljubo in v pojasnilo nevednemu ali slabo poučenemu dopisniku sledeče odgovoriti: G. Ladstätter ni obdržal slovenskega traka veteranskega društva. Predno so prišli veteranci po zastavo, je prišel g. Veider k meni, kjer je bila že večina članov zbrana in je vprašal, če se namesto črnega „flora“, ka-

terega društvo nima, morda lahko da črni trak. Po sklepu vseh navzočih veteranov se je tudi privezal omenjeni trak. Omeniti moram, da dekoracija zastave ni delo g. Ladstätterja, to je dolžnost društva, če tudi hrani on to zastavo. V pomirjenje dopisnikovo bodi povedano, da je slovenski trak nepoškodovan in na svojem mestu z vsemi drugimi trakovi. V znak žalosti pustilo je pa društvo ta trak doma, pri prvi priliki pa se vsakdo lahko na lastne oči prepriča, da društvo z omenjenim trakom nastopi.

V Domžalah, dne 1. svečana 1906.

Franc Pečnik
podnačelnik.

Janežič
načelnik.

J. Adamič
zapisnikar.

Dražbeni oklic.

E 710/5

8

Po zahtevanju Franceta Cerarja iz Gotne vasi bo

dne 7. marca 1906 dopoldne ob 10. uri

pri spodaj oznamljeni sodnji, v izbi št. 9 dražba posestev vl. št. 3 in 4 k. o. Radomlje in vl. št. 86 k. o. Homec obstoječih iz hiše, gospodarskega poslopja, travnikov in njiv s pritliklino vred.

Najnižji ponudek glede vseh posestev znaša 2821 K 11 h, pod tem zneskom se ne prodaja.

Več se poizve pri spodaj oznamljeni sodnji v izbi št. 6 med opravičnimi urami.

C. kr. okr. sodnija v Kamniku odd. II., dne 29. prosinca 1906.

Dr. Pajnič.

Novo! Pozor, gg. gostilničarji ter vsi prijatelji pristnega in dobrega vina!

Z novim letom se je odprla

Engelmanova vinska klet 

v Kamniku, Velika ulica 18.

Vsem gg. odjemalcem jamčim za pristnost in finost naturalnih vin iz najrodovitnejših goric **Goriških, Isterskih, Dolenjskih in Štajerskih.**

Za obilen obisk se priporoča najtopleje

Viktor Engelman

veletržec z vinom, posestnik, trgovec in gostilničar

Šmartno v Tuhinju.

Opomba: Klet bo odprta za pokušnjo in razpečavanje vina na debelo **vsak torek** t. j. na tržni dan. Več pojasnila daje iz pristnosti gosp. **Lampič**, kateri stanuje v isti hiši pritlično.

Marija Lampič naznanja cenj. meščanom in okoličanom, da je odprla **prodajo vina čez ulico**, ter bo točila najpristnejša vina iz **vinske kleti Engelmanove** po primernih cenah.

Stanje hranilnih vlog:
nad 1.200.000 K

MESTNA HRANILNICA V KAMNIKU

Rezervni zaklad:
nad 15.000 K

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. — Rentni davek plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem. Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina Kamniška z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posojila se dajejo na zemljišča na 5% obresti in na amortizovanje v 36 letni ali krajši dobi, tako da poplača dolžnik posojilo 100 K v teku 36 let popolnoma, ako plačuje hranilnici vsakega pol leta z obrestmi vred 3 K.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.